

Przebieg Białostocki

Redakcja: Rynek Kościuszki 1, tel. 63. ♦♦ BIAŁYSTOK ♦♦ Administracja: Legjonowa 1, tel. 11. Konto P.K.K. 64.000

Tito Ratto

Świetny tenor opery nowojorskiej podpisał kontrakt na zagrywanie oper w nowych filmach dźwiękowych. Otrzyma on rocznie 350.000 dolarów.

„Rys” na wodzie Nowa polska łódź podwodna

NANTES. 23.4. Spuszczono tu na wodę nową łódź podwodną „Rys”.

Pogrzeb wielkiego działacza ks. Londzina z którego serca wyrosła wspaniała Rota Konopnickiej

CIESZYN. 23.4. W związku ze śmiercią ks. senatora Londzina należy przypomnieć, że zmarły był inicjatorem powstania „Roty” Konopnickiej.

Ody Konopnicka bawiła w Bystrzy pod Bielskiem, ówczesny redaktor „Gwiazdki Cieszyńskiej”, ks. Londzin, odwiedził poetkę i prosił ją o napisanie popularnego hymnu dla polskiego ludu na Śląsku.

Wszystkie stronnictwa polskie na Śląsku czeskim stworzyły wspólny front

CIESZYN. 23.4. Na terenie Śląska czeskiego zaszło znaczące faktu stworzenia przez wszystkie polskie stronnictwa polityczne jednolitego frontu polskiego w Czechosłowacji.

Mianowicie PPS, Związek śląskich katolików i stronnictwo ludowe utworzyły wspólny komitet wykonawczy, mający za zadanie kierowanie wszystkimi poczynaniami politycznymi Polaków na terenie czeskiego Śląska.

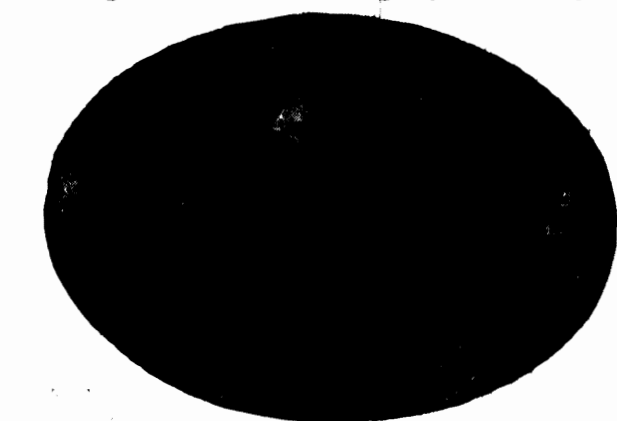
Potężny rozmach inwestycyjny w województwie śląskim

KATOWICE. 23.4. Potężny rozmach inwestycyjny w województwie śląskim przejawia się w szczególności w budowie szeregu linii kolejowych o doniosłym znaczeniu gospodarczym.

Podczas gdy w innych województwach ciężar budowy nowych linii kolejowych spoczywa na dyrekcjach budowy kolei, w województwie śląskim koleje buduje urząd wojewódzki, a następnie oddaje je do eksploatacji zarządowi kolei państwowych.

W bieżącym roku przystępuje wydział komunikacji województwa śląskiego do budowy nowej linii długości 32 km. Cieszyn — Żerzydowice — Moszczenica z odgałęzieniem do Górnego Jastrzebia, nadto zaś wykupiona będzie z rąk prywatnych, znajdująca się w posiadaniu obywateli czeskich kolej Cieszyn — Kończyce długości 5 i pół km, biegnąca całkowicie po prawym brzegu Olzy.

Artydzielo znakomitego portrecisty

Emakulaty malarski, Władysław Łabizo wykonał portret Kellogga, podczas ostatniego seansu z wielkim amerykańskim meczem stanu.

TAJEMNICZY SAMOCHÓD Z BOMBAMI Nowa agitacyjna sztuczka Waldemarasa przed procesem w Taurogach

RYGA. 23.4. Policja litewska ogłosiła dziś wiadomość o bardzo tajemniczym wypadku w Szawłach.

Według tego doniesienia w niedzielę wieczór zatrzymano w Szawłach samochód, którym jechało czterech mężczyzn. Wiedzieli oni o czymś transport bomb i dynamitu oraz egzemplarze nielegalnego pisma litewskiego „Pirmis”.

Według informacji policji samochód przekradł się z Wilna przez terytorium łotewskie i wjechał na Litwę od strony Joniszek.

Ponieważ samochód wzbudził podejrzenie zaarrestowano znajdujących się w nim pasażerów, w których policja litewska rzekomo poznała zbiegłych z Litwy uczestników powstania w Taurogach. Nazwiska ich brzmią Ružgus, Marklalls, Augajtis i Garenos.

Osadzono ich w więzieniu w Szawłach.

Rządowa prasa litewska oskarża aresztowanych, iż mieli oni zamiar urządzić w Szawłach zamach na więzienie w związku z rozpoczynającym się jutro procesem 58 oskarżonych o udział w powstaniu w Taurogach.

Natomiast litewskie koła opozycyjne oceniają aresztowania w Szawłach jako nową prowokację ze strony rządu Waldemarasa celem skompromitowania ruchu rewolucyjnego na Litwie.

Aresztowanie nastąpiło w przeddzień procesu w Szawłach, który ma posłużyć Waldemarasowi do wykazania, że na Litwie nie istnieje rodzimy ruch rewolucyjny przeciwko dyktaturze, lecz ruch ten jest podsypany rzekomo przez Polskę.

Proces ten ma na celu zniszczenie

socialdemokracji, która jest najbardziej nieprzejednanym stronnictwem opozycyjnym, uciekającym się często do terroru.

Posiada on poza tem głębze tło polityczne.

Ponieważ socialdemokracja sprzeciwia się traktatowi handlowemu z Niemcami i żąda bardziej kompromisowego stanowiska wobec Polski.

W związku z tem nastąpiły masowe aresztowania socialdemokratów podczas Wielkiego Tygodnia oraz zapowiedź likwidacji stron-

nictwa ogłoszona w prasie rządowej.

Litewskie koła opozycyjne wskazuja, że przebieg całego zajęcia według informacji rządowej jest bardzo tajemniczy i powikłany.

W Szawłach na tydzień przed zamachem wzmocniono oddziały wojskowe i zwiększono liczbę strażników więziennych, wskutek czego możliwość zamachu na więzienie była wykluczona. Przejazd samochodu z transportem granatów i bomb przez terytorium łotewskie i litewskie byłby niemożliwy, broń bowiem byłaby zabrana na granicy celnej

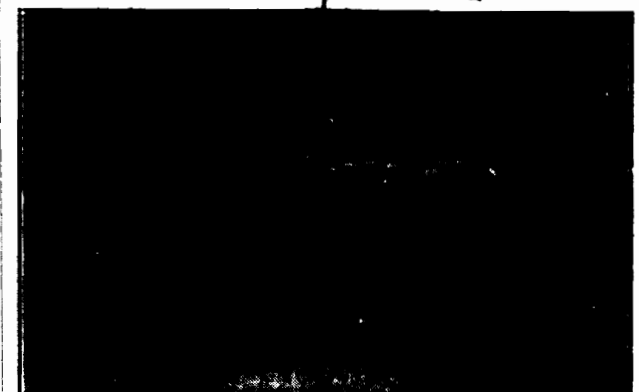
polsko - łotewskiej lub łotewsko-litewskiej.

W kołach politycznych licza się z wysokim wymiarem kary w rozpoczynającym się procesie w Szawłach. (ATE).

KOWNO. 23.4. W procesie o zamach w Taurogach stał przed sądem z więzienia 58 osób. Do sprawy powołano 170 świadków. Akt oskarżenia zarzuca podświadmy udział w Taurogach

w dniu 9 września 1927 r. urzędu powiatowego, komisarjatu policji, komendy miasta, poczty banku litewskiego i dworca oraz za sekwestrowanie w banku 200.000 litów i 2.900 dolarów.

Umowa polsko-litewska o ruchu granicznym

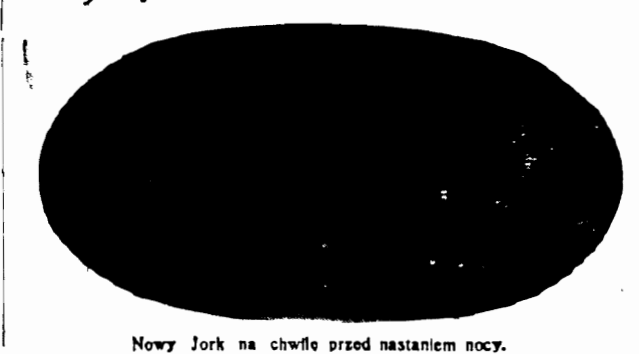

W dn. 19 b. m. w Kownie wymieniono dokumenty, ratyfikujące umowę polsko - litewską o małym ruchu granicznym. W sali ministerstwa spraw zagranicznych siedzą od lewej: sekret. Samauskas, sekret. Marchwiński, dyr. Szum iakowski i dyr. Zaunius.

Balon targasy wiehrem zabił i poranił 5 ludzi

PARYŻ. 23.4. Podczas napięcia w czasie balonu na lotnisku wojskowym w Epinal nagły podmuch wiatru poderwał balon do góry, a następnie rzucił o ziemię. Z pod balonu wydobyło jednego zabitego i 4 ciężko rannych.

Największe miasto świata o zmroku

Nowy Jork na chwile przed nastaniem nocy.

Kampanja odwetowa Berlina Sugestje polityczne w memoriale Schachta do komisji paryskiej

BERLIN. 23.4. — Tel. wł. — Prasa niemiecka ogłasza pełny tekst memorjału Schachta. Ogłoszenie propozycji, przedłożonych przez delegata Niemiec na konferencji w Paryżu ma być odpowiedzią na ataki pism sojuszników, zarzucających Schachtowi wysuwanie żądań natury politycznej, zmierzających do rewizji traktatu pokojowego.

W rzeczywistości memoriał ten potwierdza w całej pełni fakt, iż Berlin podjął kampanje odwetowa na tle spłaty odszkodowań.

— Dla umożliwienia Niemcom spełnienia ustalonych w nowym planie zobowiązań, wywodzi zło-wieszczy memoriał, bezwarunkowo konieczne jest stworzenie potrzebnych im do tego warunków w stopniu silniejszym, niż dotychczas. Sprawozdanie komisji ekspertów „umożliwić” więc powinno znalezienie środków i dróg spotęgowania zdolności płatniczej Niemiec.

W tem miejscu memoriał wy-tuszcza uzależnienie przemysłu niemieckiego od zagranicznego do wozu surowców, poczem domaga się dla Niemiec

.....stworzenia znowu własnej niemieckiej zamorskiej podstawy

surowców, która mogłaby rozwinąć własnymi środkami, własną walutą i pod własną odpowiedzialnością.

— W sprawie zaopatrzenia Niemiec w środki żywności, brzmi dalej memoriał, jest rzeczą szczególnie ważną, ażeby import środków żywności był zmniejszony i przynajmniej częściowo zastąpiony przez produkcję wewnętrzną.

Nie można przytem pominać faktu, że na swojej

wschodniej granicy Niemcy utracili wskutek oderwania wielkich obszarów, produkujących środki żywności nawet z nadwyżką i wielki teren, poświęcony wy-

łącznie wytwórczości rolniczej został odcięty od pozostałych części Rzeszy.

W następstwie tego gospodarcy dobrobyt tej części obszaru Niemiec coła się stale i rząd Rzeszy musi udzielać mu stale subwencji.

Należy zatem ustalić odpowiednie kroki dla usunięcia tych warunków, które znacznie redukują zdolność płatniczą Niemiec.

— Innymi słowy — oświadcza Schacht — że Niemcy wogóle płacić będą odszkodowania, jeśli zwiększą wywóz wytworów przemysłowych i jeśli zmniejszą przywóz środków żywności.

Dla osiągnięcia pierwszego warunku domaga się Schacht kolonii, któreby dostarczały przemysłowi niemieckiemu tanich surowców zamorskich, spełnienie drugiego warunku uzależnia od odzyskania przez Niemcy

utraconych rolniczych obszarów na wschodzie wraz z przywróceniem bezpośredniej terytorjalnej łączności Rzeszy z Prusami Wschodnimi.

Od czasu zawarcia pokoju Niemcy wysunęli dążenia odwetowe po raz pierwszy oficjalnie z bezprzykładną bezczelnością. (My).

PARYŻ 22.4. Opierając się na informacjach z Londynu, agencja Havasa donosi, iż koła angielskie przyjęły ze zdziwieniem

komunikat rządu niemieckiego, twierdzący jakoby memoriał delegacji niemieckiej nie zawierał żad-

nych sugestji natury politycznej.

Po przytoczeniu ustępów memoriału, dotyczących kolonii i wschodnich granic Niemiec, stwierdza Havas:

Przedstawiciele Niemiec przypisują tym uwagom charakter ścisłego obserwatora bezstronny musi uznać, że posiadają one niezaprzeczenie charakter polityczny.

Stary kawał sowiecki w Łodzi Wielkie zakupy, które nigdy nie dochodzą do skutku

ŁÓDŹ. 23.4. Corocznie zazwyczaj na wiosnę i w jesieni jawia się w Łodzi delegat sowieckiej misji handlowej i prowadzi rokowania z przemysłowcami łódzkimi o zakupno partji towarów włókienniczych na większą sumę. Rokowania są zawsze podobne jak najlepsze widoki, kończyły się zazwyczaj na niczym albo na zupełnie drobnej transakcji.

Ostatnio prowadzone były również rokowania z fabrykami łódzkimi, któreimi kierował p. Kopytów z sowieckiej misji handlowej w Warszawie. Rokowania były prawie już na ukończeniu, suma zaś na którą miało dokonać transakcji, wynosiła milion dolarów. Obecnie starym zwyczajem p.

Post. Błtas

który, po powrocie z katorgi wysp Sowieckich, podzielił się swymi wstrząsającymi wrażeniami z Czytelnikami naszego pisma.

Skonfiskowana książka w Kownie „Uśmierć Boga” prof. Herbarzewskiego

KOWNO. 23.4. Profesor Herbarzewski napisał książkę pt. „Uśmierć Boga”. Jest to dzieło o charakterze okultystyczno - filozoficznym.

Cenzura książki nie aprobowata, wobec czego prof. Herbarzewski zwrócił się ze skargą bezpośrednio do Waldemarasa

Kopytów odwołał zakupy, nabył to warty tylko za sumę czterech milionów dolarów, oświadczył równocześnie, że dalsze zakupy są narazie niemożliwe.

Przyczyna zerwania dalszych rokowań było żądanie Sowietów, aby przedtym podjęli kwestię imiennego terminowego kredytu, czego pomysłu łódzki przyjaciel nie może

SUKCES VENIZELOSA w wyborach do senatu

ATENY. 23.4. Wybory do senatu Grecji przyniosły olbrzymią większość stronnictwu Venizelosa. Listy rządowe otrzymały w całym kraju 70 mandatów, opozycja 22 mandaty.

Wielka mowa Poincarego Niemcy muszą płacić odszkodowania wojenne państwowemu zwycieskim

PARYŻ. 23.4. Poincare wygłosił na posiedzeniu rady generalnej w Bar le Duc wielką mowę polityczną.

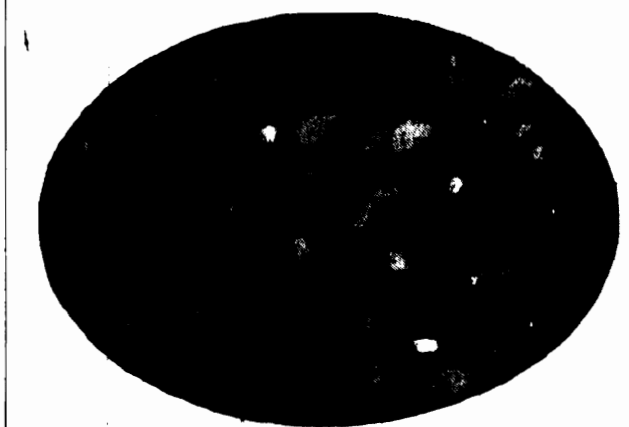
Oświadczył on, iż potężenie fi-

nansowe Francji jest od lat całych ściśle związane z zagadnieniem odszkodowań i długami międzysojuszniczymi. Francja wypełniała dotychczas stale i wiernie swe zobowiązania, wobec tego uważa się za uprawnioną do ścigania swych własnych należności.

Komitet rzeczoznawców w Paryżu uznał słusność tezy francuskiej i należałoby się spodziewać, iż po dojściu do porozumienia wszystkich wierzycieli Niemiec, cały ten problem odszkodowań będzie szybko i sprawiedliwie rozwiązany.

Niestety stanowisko przedstawicieli niemieckich rozwiłało to nadzieje. W razie niepowodzenia konferencji obecnej nie będzie to wina Francji. Francja jest przekonana, że uczyniła daleko idące ustępstwa, jeżeli jednak starania te będą daremne, zmuszona będzie żądać wypełnienia planu Dawesa.

Najmłodsza gwardja Anglii

puik Welsha, stworzony w r. 1915 i którego pierwszym dowódcą był król Anglii, do dwuletniej służby przy osobie króla, wyrusza do Kairu, odprowadzany przez żony i dzieci żołnierzy.

"To się nie opłaca"

Pan minister A. Zaleski uderzył w sam nerw zagadnienia, demaskując w wystąpieniu niemieckiego delegata reparacyjnego dra Schachta, przedewszystkiem czyniąc przed wojennych form myślenia.

— Wystąpienie to — powiada p. Zaleski — ujawniło tendencje przę targu najistotniejszych praw narodów za cenę finansowych koncesyj.

To zasadnicze stanowisko moralno-polityczne polskiego ministra warty zastąpić z poglądem berlińskiego „Vorwaerts”.

Naczelny organ socjaldemokracji niemieckiej, będący — dodajmy — jednocześnie trybuna prasowa ówczesnego kanclerza Rzeszy, potępia również wystąpienie pana Schachta, ale z jakże odmiennych motywów.

Nie zasadnicze pobudki etyczno-polityczne, tkwiące u podstaw ówego przesławienia o najistotniejszych prawach narodów, na które tak walny nacisk naciska minister polski, ale doraźne względy merkantylne skłaniają socjalistów niemieckich do protestu przeciw spekulacjom p. Schachta.

— Płacić raty — stwierdza „Vorwaerts” — wypada tam, niż nie płacić!... Ktokolwiek śledził rozwój ostatnich lat dziesięciu, ten wie, że kryzysy reparacyjne nigdy Niemcom nie dawały zysku, zawsze zaś pociągały za sobą koszty. Najgorzej z kryzysów ówch — wojna o zagłębienie Rury — stoi przykrym wspomnieniem i w historii i w pamięci Niemiec.

Z tego „budującego” zaiste rozumowania wynika, że jeśli socjaldemokracja pruska nie zamierza ani zbrojną reką, ani w drodze prze targów finansowych, podważać najistotniejszych praw narodów — to dlatego, że to się nie opłaca.

Oświadczenie min. Zaleskiego o niesłychanym wystąpieniu Niemiec przed plenarizacją Traktatu Wersalskiego

WARSZAWA, 23.4. Niemieckie zadania odwetowe, zawarte w memorjale dr. Schachta, spotkały się z powszechnym potępieniem w opinii świata a w Polsce wywołały zrozumiałe wzburzenie. Polski minister spraw zagranicznych p. August Zaleski zabrał głos w sprawie tego niesłychanego wystąpienia Niemiec i złożył dla użytku prasy następujące oświadczenie:

Memorjał p. Schachta znany mi jest dotąd tylko z nieobowiązkowych streszczeń prasowych. Jeśli chodzi o przedstawienie się z punktu widzenia interesów politycznych Polski agresywnym projektem, zawartym — według prasy — w tym memorjale, to rzecz oczywista, przeszedłbym najspokojniej nad nim do porządku dziennego, jako pozabawionym jakiegokolwiek elementów realnych.

Niemą bowiem dzisiaj takiego rzędu, któryby poważnie rozważał chęć sprawę rewizji Traktatu Wersalskiego. Każdy politycznie uświadomiony zdaje sobie sprawę z tych konsekwencji, któreby przez to zostały wywołane.

Inny zupełnie czynnik wysuwa się tutaj na plan pierwszy i budzi poważne obawy na przyszłość. Jest nim duch i metoda działania w stosunkach międzynarodowych, co zarysowało się z całą jasnością w samem postawieniu zagadnienia przez p. Schachta. Wystąpienie to ujawniło tendencje przę targu najistotniejszych praw narodów za cenę finansowych koncesyj.

WINSZYJEMY

Dzisiaj: Widelsowi.
Jutro: Markowi.

RADIO WARSZAWSKIE

WARSZAWA. (Długość fali 1395 m.)
Godz. 11.56: Sygnał czasu, hejnał z wsi Marjaciek w Krakowie, komunikat lotniczy - meteorologiczny. Godz. 12.10: Program dla dzieci: „Bajki wiano” oraz koncert z płyt gramofonowych. Godz. 13.00: Komunikaty: rolniczy, meteorologiczny oraz transmisja z Krakowa mówian gładych zbrojeni krajoznawcy. Godz. 15.10: „Przyczynek o wspaniałym histopatologicznym wykład dla magistrystów prof. H. Modcickiego. Godz. 15.35: Komunikat nerski. Godz. 15.80: Koncert z płyt gramofonowych. Godz. 17.00: „Z życia wyrazów” — zmienny za słu głoskowiec i zmiana budowy wyrazów, odczyt prof. St. Szobienia. Godz. 17.25: Skrzynka pocztowa. Godz. 17.55: Koncert w wyk. orkiestry orsz. prof. Heintzego (fort.). Godz. 19.10: „O Polsce współczesnej” wykład dla magistrystów prof. Janowskiego. Godz. 19.35: Skrzynka pocztowa rolnicza. Godz. 19.55: Sygnał czasu. Godz. 20.05 — 21.15: Komunikaty konkursowe — poświęcone wystawie krajowej w Poznaniu. Godz. 20.18: Koncert wieczorny w wyk. n. E. Umińskiej - Jaworskiej (4piew.) i K. Blaszczaka (wolonczka). Godz. 21.35: „Lutnia” — wstępną akcją Stanisława Miłkowskiego. Godz. 22.05: Kwadrans konkursowy. Godz. 23.00: Muzyka lekka z koncertu „Oaza”.

ZŁOŚLIWE ALARMY ŁÓDZKIE w świetle istotnego stanu rzeczy w przemyśle włókienniczym

Ze strony poinformowanej doskonale o stosunkach w Łodzi otrzyaliśmy następujące informacje:
Zagubione w lesie kominów, schowane w tumanie dymu fabrycznego miasto Łódź jest ciągle dla całej Polski tajemniczą zagadką.

Na dwa tylko puste frazesy zdohyć się mogliśmy dotychczas w stosunku do tego miasta, drugiego co do liczby mieszkańców po Warszawie. Pierwszy frazes: „Łódź jest wiecznie wulkanem”, a mówiąc to, wyraża się podświadomie, a raczej nieświadomie, podziw dla tej „sprężystości amerykańskiej energii”, jaka wykazywał i wykazuje fabrykanci w organizacji tak potężnego ośrodka, jakim jest t. zw. „polski Manchester”.

W obu tych utartych frazesach „ktoś” ukrył przed polską opinią to, co jest istotną prawdą, a co w przeciwstawieniu do tamtych 2 frazesów, da się wyrazić dwoma pewnymi kłami: „Łódź jest otczajnia niedzy pokornych robotników” i „Łódź jest stolicą obskurantyzmu przemysłowców”.

Więści, jakie ostatnio „gruchnęły” z Łodzi na całą Polskę są — jakrawa ilustracja tego, jak mało prawdy wiemy o „polskim Manchesterze”.

Po kraju rozeszła się wiadomość, mogąca dzwonić na alarm i budzić panikę, iż 30.000 robotników pozostało bez chleba, iż zredukowano dni pracy do 2 — 3 dni w tygodniu! A wszystkiemu, jak dodano, winien „ciężki kryzys ekonomiczny”, jaki przeżywa kraj.

Uczyniono to właśnie w chwili po rekonstrukcji gabinetu i kazano wie-

żyć, iż właśnie teraz i w tym momencie ów „kryzys” osiągnął kulminacyjny punkt. Wszystkie te wiadomości są mocno przesadzone i mogą być określone jako kłamstwo, użyte do wywołania szkodliwej paniki.

Na zasadzie ścisłych i bezpośrednich informacji z kół miarodajnych stwierdzamy, że we wszystkich

większych fabrykach łódzkich (Gayer — 4.200 robotników, Poznański — 4.350 robotników, Rozenblatt — 2.550 robotników, Szeibler i Grohman — 10.330 robotników, Widzewska Manufaktura — 7.200 robotników) zadane zmiany w toku pracy nie zaszyły już od 3 miesięcy i nie są spodziewane.

Wymienione wyżej fabryki pracują już od szeregu miesięcy 4 do 6 dni w tygodniu. Wielkie fabryki wełniarne, jak Allart, Leonard, Balczyński, Desmourt pracowały o statywno i pracują obecnie 6 dni w tygodniu.

Łódź latem pracuje na zimę, a zima na lato, gromadząc zapasy w składach.

„Czarna Rada” ukraińska Szeroko rozgłoszony spisek antybolszewicki

RYGA, 23.4. Z Charkowa donoszą, że szef wczuchukraińskiego U. P. U. Balicki przyjął delegację robotników z ważniejszych ośrodków przemysłowych, które oświadczyły, że ruch antybolszewicki na Ukrainie przybrał niebezpieczne formy. Według oświadczenia Balickiego wykryto ostatnio szeroko rozgłoszoną ukraińską organizację niepodległościową, która posiadała swoje

zaczekki i emisariuszy prawie we wszystkich miastach Ukrainy. Kierownicy organizacji zajmowali wysokie stanowiska w urzędach sowieckich. Agitacja ukraińska ogarnęła również oddziały armii czerwonej. Organizacja posiadała tajną drukarnię i radiostację nadawczą, której misją nie było zdołać wykryć 17 członków centrali i z w. Czarniej Rady aresztowano.

Polski głos przestrogi przed półśrodkiem przy potępieniu wojny gazowej i bakterjologicznej

GENEWA, 23.4. Podczas dyskusji w komisji rozbrojeniowej nad wojną chemiczną wygłosił przemówienie delegat Polski gen. Kasprzycki. Mówca przestrzegł przed użyciem półśrodków, w rzeczywistości zastosowaniu zawodnych a niesłużących uspokajających opinii publicznej. Jedynym rozwiązaniem jest przyjęty zakaz wojny chemicznej i bakterjologicznej.

solenniejsze przyrzeczenia były łamane przez państwa, mające zła wolę. Wobec tego delegacja polska uważa za swój obowiązek z naciskiem podkreślić, że jedynie w dziedzinie wzajemnej pomocy oraz sankcji przeciw łamiącemu zobowiązania można znaleźć efektywne środki przeciw stosowaniu barbarzyńskich oraz zakazanych przez prawo międzynarodowe sposobów walki (PAT).

„Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie” Orodzie króla angielskiego do narodu z podziękowaniem za troskliwość o jego zdrowie

LONDYN, 23.4. Król wystosował do narodu następujące orodzie: „Serca moje jest pełne wdzięczności. Wyzdrowiałem dzięki cudownej zręczności moich lekarzy i pielęgniarek. Lecz pomoc przyszła mi także z innego źródła, mianowicie, gdy dowiedziałem się o pełnej przywiązaniu troskliwości, która przejawiała się wszędzie i która otaczała królowę i mnie. Przejaw tej troskliwości były jednym z donioślejszych doświadczeń mojego życia. Było dla mnie nieopisaną zachętą i podnieceniem, gdy odczułem, iż moje stałe gorące pragnienie poz-

kania zapania i przywiązania tego narodu zostało spełnione. Pragnę wjrzeć, iż doświadczenie, które było moim udziałem, wyda się jeszcze bardziej wyjątkowym gdy się zwąży, że troska mojego narodu podzielana była przez inne narody świata, co stać się może źródłem wspólnej sympatii między narodami i podstawa wzajemnej ich przyjaźni. Jestem jeszcze niezadowolony do uczestniczenia w ceremonjach publicznych, lecz cięższe jest, iż mogę, łącząc się z moim ludem tutaj i z moimi, podziękować Bogu” (PAT).

Dwie uroczyste warszawianki cudem ocalone w czasie katastrofy statku „Kang-Tai” na chińskich wodach

Co opowiada o swych przeżyciach jedna z ocalonych p. Irena Szarska

W końcu stycznia bieżącego roku do Warszawy przybył kapitan marynarki chińskiej, Szarski, Polak w służbie chińskiej, aby po wielu latach nieobecności w kraju zobaczyć swą ukochaną córkę Irenę Szarską, uroczą Tajankę ze świętego zespołu tanecznego w Qui pro Quo.

Kapitan Szarski bawił w stolicy przeszło dwa tygodnie, poczem postanowił nie pozostawiać córki w Warszawie, ale zabrał ją ze sobą do Szanghaju.

Irenka nie chciała jednakże jechać sama na daleki Wschód. Jako towarzyszkę obrała sobie przyjaciółkę i koleżankę z zespołu „Tajpanek”, p. Ewę Ostachiewiczównę. Obie panienki wyruszyły w daleką drogę do Krainy Żółtych Wod, skąd ich synów państwa Złotego Smoka.

Podróż z początku miła, interesująca, choć nieco nudząca, o mało co nie miała tragicznego epilogu. Albowiem statek „Kang-Tai”, na którego pokładzie jechały obie młode Polki, uległ katastrofie na rzece w pobliżu Szanghaju.

Dziennik szanghajski „North-China Daily-News” podaje dokładny opis rozbitcia luksusowego statku pasażerskiego „Kang-Tai”, który zderzył się z włoskim pancernikiem „Libia”.

dzieliły właśnie przy śniadaniu. Cudem uratowałyśmy życie. Nie trwało to nawet 10 minut, a zostaliśmy jak tureckie światło, unosząc z sobą tylko drogiecenne rzeczy.

Wyratowali nas Włosi z tego pancernika i na jego pokładzie znalazłyśmy przytułek.

Pomimo tak niezwykle przygodnego i niespodziewanego kapieli — my jako bohaterki — nie straciłyśmy wprawdzie humoru, ale zato zapomniałyśmy z wszelkich emocji jak się nazywamy. Koniakiem przywracano nam przytomność umysłu, ale rece tak się trzęsły, że kieliszka nie można było utrzymać w palcach. Ja miałam zranioną nogę, którą doktor okretowy zabandażował.

Skalectyłem się, spadając ze schodów do łódki. Na pancerniku oficerowie fotografowali nas ze wszystkich stron choć doprawdy nie było w nas ciekawego... Byliśmy tylko niesłychanie obdarte, osmolone, brudne, rozszochrane...

Demonstracje robotników przeciw magistratowi hrowskiemu

LWÓW, 23.4. Wczoraj rano w dwu dzielnicach Lwowa robotnicy usiłowali urządzić demonstrację przeciwko władzom miejskim i magistratowi za wypowiedzenie kilkunastu robotnikom pracy.

Muszę się pochwalić, że podziwiałam naszą odwagę i wytrzymałość nerwów... W ostatniej chwili wstrząsnęła nas sekunda po naszym wykośczeniu ze statku „Kang-Tai” zaszuryli się zupełnie w wodzie i zostało po nim tylko wspomnienie.

Było z czego dostać ataku nerwowego, a my jakby nic... Po upływie godziny opuściliśmy wioski gościnny statek, aby wsiąść na ratowniczy jacht, mający odwieźć nas do Szanghaju.

Odrzucając na lądzie zaatakowały nas aparaty fotograficzne i otoczyli reporterzy.

Na chińskim statku dwie pasażerki europejskie, wywołone z wody — to przecież sensacja!... Pisnia wychodząca z Szanghaju zamieszczała podobny p. Szarskiej i Ostachiewiczówny.

Co wrózą gwiazdy na dzień 24 kwietnia? Należy się mieć na ostrożność przed podstępami lub złudzeniami!

Dzień dzisiejszy przynosił spotęganie zmysłowości i nieustępliwości; nie należy się do rozpoczynania przed nowego ani też do wyruszenia w podróż. Oczekuj również dla wszelkich stosunków towarzyskich. W tym czasie lepiej uniknąć dyskusji ze względu na ścisłość i nieustępliwość, jaka się może przejawiać.

Na Zamku WARSZAWA, 23.4.

Dzisiaj przed południem p. Prezydent Rzeczypospolitej udzielił audiencji ks. infułtawie Szarbachowskiemu w sprawie budowy pomnika - katedra, który ma być wzniesiony dla uczczenia pamięci bohaterów narodowych, poległych na Kresach.

Kościół ten stanie na Woliwie. Następnie p. Prezydent przyjął b. ministra poczty i telegrafów Miedziankę, a w końcu ministra reform rolnych Staniewicza.

Dzień 2 czerwca poświęcony propagandzie spółdzielczości

WARSZAWA, 23.4. Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało podwładnym organom okólnik, w którym zaleca udzielenie najdalej idących ułatwień przy organizacji Dnia spółdzielczości w Polsce.

200 młodych Francuzów przybywa do Polski 450 polskich dzieci pojedzie do Francji

Międzynarodowy komitet wymiany młodzieży szkolnej w czasie wakacji, ustalił już program działalności na rok bieżący.

Latem przyjedzie do Polski na wakacje 200 chłopców francuskich, my zaś w śmiemy 450 naszych uczniów gimnazjalnych do Francji, trafią sobie swobodnie szukać miejsca w

Tajemnicze rozmowy gen. Seeckta z premierem rumuńskim pragnie Francja wyjaśnić

BERLIN, 23.4. Z Bukaresztu donoszą, iż tamtejszy poseł francuski zawiadził się w rumuńskim ministerstwie spraw zagranicznych i zażądał wyjaśnienia w sprawie wizyty gen. von Seeckta u premiera Ma-

nie. Prasa berlińska łączyła w swoim czasie wizytę von Seeckta w Rumunii z zainteresowaniem przemysłu i banków niemieckich z zbrojeniami rumuńskimi.

Zjazd gości amerykańskich na ślub panny Dewey

Pierwszy przybył wiceprezes „Irving National Bank” p. James Hecksher

WARSZAWA, 23.4. Ślub p. Suzette Dewey, córki doradcy finansowego rządu polskiego, z p. Algerem odbędzie się w dniu 30 kwietnia w Warszawie. Na uroczystość tę przybędzie do stolicy Polski znaczne grono wybitnych przedstawicieli amerykańskiego świata dyplomatycznego i finansowego. Narazie zapowiedziano jest przyjazd 55 wpływowych osobistości amerykańskich, wśród których znajdują się reprezentanci dyplomatyczni Stanów Zjednoczonych w kilku stolicach europejskich i zaprzyjaźnieni z p. Dewey wpływowi finansisci amerykańscy. O p. Parkera Gilberta, agenta reparacyjnego w Berlinie.

Pierwszy z zapowiedzianych gości bawi już od wczoraj w Warszawie. Jest to znany finansista nowojorski, wiceprezes banku „Irving National Bank”, p. James Hecksher. Przybył on wraz z synem.

Na uroczystość weselną zostało 800 zaproszeń, a w tej liczbie najwyższym czynnym państwowym w Polsce, członkiem gabinetu i wybitnym przedstawicielem sfer towarzyskich.

Corocznie 6524 osoby z Polski emigrować mogą do Ameryki

Proklamowane przez prezydenta Hoovera nowe kwoty imigracyjne

ograniczają emigrację do Ameryki szczególnie z państw skandynawskich, Niemiec i Irlandii.

Wysłannik Moskwy na czele Jacełki w Zagłębiu

SOSNOWIEC, 23.4. Policja śledczą w Zagłębiu po dłuższej obserwacji dokonanej w tych dniach szeregu aresztowań i przeprowadzila rewizję u najbardziej czynnych komunistów na tutejszym terenie.

GIEŁDA WARSZAWA, 23.4.

De wizy
Berlin 211.43, Odąnsk 173, Belgia 123.83, Holandia 358.13, Londyn 41.78, N. York 8.9, Paryż 34.84, Paryż 26.39, Szwajcaria 171.68, Sztokholm 238.3, Włochy 40, Czerwoniec 16.
Papieru lokacyjne
Dolarówka 88.5, 4 proc. p. n. inwest. 105, 8 proc. L. Z. ziem. od. 96.5, 4 i 8 proc. L. Z. ziem. 47.25, 6 proc. L. Z. m. Warszawa 53.5, 4 i 8 proc. L. Z. m. Warszawa 52, 8 proc. L. Z. m. Warszawa 67.

POWRÓT OBYWATELI do miastków w Rosji

MOSKWA, 23.4. „Izwiestija” donoszą z Elizawetgradu, iż dekret rządu sowieckiego o wysiedleniu obywateli ziemskich z dawnych powiatów nie został zupełnie w tym okresie wykonany. Z 300 obywateli ziemskich, którzy pozostali w swych majątkach wślednie no zaledwie 37, lecz i ci 37 powrócili po pewnym czasie do swych posiadłości.

VII-my DZIEŃ WIELKIEGO PROCESU

Komunistycznej Partji Zachodniej Białorusi.

Na wstępie wczorajszego procesu przedstawiciel oskarżenia prokurator Sądu Okręgowego Zubelewicz, zwrócił się do Sądu z wnioskiem o dołączenie do sprawy „grypsu”, mającego znaczenie dla obecnego procesu.

Na żądanie obrony odczytano korespondencję urzędową, związaną z tym „grypsem”. Jak wynika z tej korespondencji, oskarżony Epsztejn zrzucił ze swego

okna na podwórzu gryps w chwili, kiedy na podwórku więziennym kobiety, oskarżone w tej sprawie, znajdowały się na spacerze. Dozorca więzienny zauważył to, podskoczył, nachylił się i chciał zabrać wyrzucony gryps. Kobiety rzuciły się wówczas na dozorcę, przewróciły go i usiłowały odebrać mu zdobycz. Nie udało się im jednak i gryps powędrował do urzędu

prokuratorowskiego, a stamtąd do sędziego śledczego. Ponieważ gryps ten był szyfowany, poddano go ekspertyzie.

Odcyfrowanie dokonane przez biegłego wykazało, że gryps zawierał wskazówki dla oskarżonych, jak mają się zachowywać na rozprawie sądowej, kto ma się przyznawać do winy, kto ma się wypierać łączności z partią i t. d.

Kiedy przewodniczący wiceprezes Sądu Okręgowego Moczyński zapytuje oskarżonego Epszteina w kwestii tego grypsu, wstaje oskarżony Jan-Kazimierz Bobrowicz i oświadcza, że jest autorem tego grypsu. Jednocześnie Bobrowicz w dłuższym przemówieniu tłumaczy, że właściwie nie są to dyrektywy partii, gdyż nie wszyscy oskarżeni należą do partii. Nie można jednak było zostawić procesu bez odpowiedniego przygotowania, trzeba było wypracować plan obrony. Ci, którzy zmuszeni byli w śledztwie do przyznania się i „wypali” swoich kolegów winni teraz na sądzie wyrazić swoją skruchę, ci zaś, przeciwko którym są dowody, muszą się przyznać.

Oskarżony Epsztejn przyznaje, że otrzymał w więzieniu ten gryps od Bobrowicza, zaakceptował jego treść i miał przesłać do oskarżonej „Geni” (Henriety Juchnowieckiej).

Po dołączeniu grypsu do akt sprawy, przystąpiono do wywołania oskarżonych i brania próbek pisma celem ustalenia, kto z oskarżonych pisał notatki i dokumenty, znalezione u nich podczas rewizji. Oskarżeni siadali przy stoliku biegłych i pod dyktando przewodniczącego pi-

sali różne leksty. W międzyczasie tłumacz dokonał przekładu z żydowskiego grypsów, znalezionych u oskarżonego Barasza.

Po zebraniu próbek pisma, przyciem w niektórych wypadkach brano po dwie próbki dla pewności, biegli udali się do oddzielnego pokoju celem dokonania ekspertyzy.

REPREZENTACYJNE POLOWANIE.

W dniach 23—25 bm. odbywa się na terenie Puszczy Białowieskiej polowanie reprezentacyjne przy udziale Panów: Ministra Niezabyłowskiego i jego dwóch córek, Wojewody Kirsta,

Wojewody Józefskiego, Wojewody Raczkiewicza, Dyrektora Departamentu Paciorkowskiego, Generalów Fabrycego i Sosnkowskiego, pułkowników Kani i Gorzechowskiego.

Komuniści korzystają z każdej okazji.

W dniu 21 bm. w czasie pogrzebu zmarłego członka partii komunistycznej w Zabłudowie — Władysława Waksina, elementy wyrotowe usiłowały na cmentarzu żydowskim urządzać de-

monstrację antypaństwową, składającą na grobie czerwony wieńiec z napisami i wygłaszając „odpowiednie” przemówienia. W związku z tem policja aresztowała 3 osoby.

Dar p. Wojewody dla miasta.

Wojewoda Białostocki p. K. Kirst w tych dniach ofiarował na własność m. Białegostoku jełena, którego ulokowano w parku miejskim w Zwierzynie. W związku z tym darem Magistrat m. Białegostoku pismem wyraził p. Wojewodzie podziękowa-

nie, podkreślając, że w darze p. Wojewody Magistrat widzi szlachetną myśl zapoczątkowania utworzenia w naszym mieście pożytecznej ze wszechmiar placówki oświatowo-wychowawczej, jaką mógłby być miejski ogród zoologiczny.

Grzeczność popłaca.

W dniu wczorajszym do Urzędu Wojewódzkiego zgłosił się Aleksander Sawicki zam. w Krynkach pow. grodzieńskiego i złożył 20 zł. dla posterunku

wego Posterunku kol. Białystok — Aleksandra Korolczuka, za nader grzeczne zachowanie się zgodnie z przepisami i instrukcjami o służbie policyjnej.

Śmierć samobójczyni.

Stefania Jarosławska, właścicielka zakładu fryzjerskiego przy ul. Warszawskiej 36, która w celu samobójczym napila się esencji octowej i przecięła ar-

terie na rękę, o czym podaliśmy w poniedziałkowym numerze p. t. „Podwójne samobójstwo” w dniu wczorajszym zmarła w szpitalu żydowskim.

Ogrody szkolne u nas i zagranicą.

W czwartek 25 b.m. o g. 7 wiec. p. Wanda Wyrzykowska wygłosi w seminarjum nauczycielskim odczyt na temat: „Ogrody szkolne u nas i zagranicą”. Odczyt będzie ilustrowany przezroczkami.

Wątek bezpłatny. Zarząd Koła Białostockiego T.N.S.W. za pośrednictwem naszego pisma, prosi nauczycielstwo wszystkich szkół średnich

o przysyłanie do nas i zagranicą. Wątek bezpłatny. Zarząd Koła Białostockiego T.N.S.W. za pośrednictwem naszego pisma, prosi nauczycielstwo wszystkich szkół średnich

o przysyłanie do nas i zagranicą. Wątek bezpłatny. Zarząd Koła Białostockiego T.N.S.W. za pośrednictwem naszego pisma, prosi nauczycielstwo wszystkich szkół średnich

o przysyłanie do nas i zagranicą. Wątek bezpłatny. Zarząd Koła Białostockiego T.N.S.W. za pośrednictwem naszego pisma, prosi nauczycielstwo wszystkich szkół średnich

o przysyłanie do nas i zagranicą. Wątek bezpłatny. Zarząd Koła Białostockiego T.N.S.W. za pośrednictwem naszego pisma, prosi nauczycielstwo wszystkich szkół średnich

o przysyłanie do nas i zagranicą. Wątek bezpłatny. Zarząd Koła Białostockiego T.N.S.W. za pośrednictwem naszego pisma, prosi nauczycielstwo wszystkich szkół średnich

o przysyłanie do nas i zagranicą. Wątek bezpłatny. Zarząd Koła Białostockiego T.N.S.W. za pośrednictwem naszego pisma, prosi nauczycielstwo wszystkich szkół średnich

o przysyłanie do nas i zagranicą. Wątek bezpłatny. Zarząd Koła Białostockiego T.N.S.W. za pośrednictwem naszego pisma, prosi nauczycielstwo wszystkich szkół średnich

o przysyłanie do nas i zagranicą. Wątek bezpłatny. Zarząd Koła Białostockiego T.N.S.W. za pośrednictwem naszego pisma, prosi nauczycielstwo wszystkich szkół średnich

o przysyłanie do nas i zagranicą. Wątek bezpłatny. Zarząd Koła Białostockiego T.N.S.W. za pośrednictwem naszego pisma, prosi nauczycielstwo wszystkich szkół średnich

o przysyłanie do nas i zagranicą. Wątek bezpłatny. Zarząd Koła Białostockiego T.N.S.W. za pośrednictwem naszego pisma, prosi nauczycielstwo wszystkich szkół średnich

o przysyłanie do nas i zagranicą. Wątek bezpłatny. Zarząd Koła Białostockiego T.N.S.W. za pośrednictwem naszego pisma, prosi nauczycielstwo wszystkich szkół średnich

Kino „Apollo” dziś nieczynne W PIĄTEK 26-go B. M.

GRETA GARBÓ

jako — **SONIA** mistrzyni szpiegostwa rosyjskiego w wielkim filmie genialnego twórcy filmu „Ben-Hur” Freda Niblo pl.

ŻAR MIŁOŚCI

Niepoahamowana miłość rosjanki-szpiega do oficera austriackiego.

Większe przedsiębiorstwo **KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ** (4 autobusy po 30 osób) okazynie do sprzedania. Nie wykluczona sprzedaż poszczególnych autobusów. Oferty pod „Autobusy” do Biura Ogłoszeń „PAR”. Warszawa, Bracka 17.

H. Koetz Nast. Sp. Akc. Fabryka założona w r. 1872. **Motorowe Walce drogowe Mikołów Śląsk.**

Kino „MODERN” dziś nieczynne W piątek 26-go b. m. **BRANKA POTEPIEŃCÓW**

Znakomite wyczyny Nowego Forda w różnych częściach świata

W ciągu swej krótkiej egzystencji Nowy Ford zdołał dokonać rzędu świetnych wyczynów, świadczących o doskonałym jego gatunku i niezawodnym funkcjonowaniu wozu.

Przeszło 12,800-kilom. w ciągu trzech tygodni

Jednym z pierwszych Nowych Fordów odbyto podróż od Dearborn, Michigan, przez Los Angeles, San Francisco do Nowego Yorku i zpowrotem. Droga wiodła przez łańcuchy gór, pustynie i śniegi, z przeciętną szybkością 66 km. na godzinę. Przestrzeń ta odpowiada — praktycznie mówiąc — całorocznej jeździe, a jednak przebyto ją bez jakiegokolwiek reperacji.

Naokoło Ameryki w ciągu 28 dni

Innym uwagi godnym wyczynem Nowego Forda była jazda naokoło Ameryki w ciągu 28 dni. Z Nowego Yorku wiodła droga przez Toronto—Sault St. Marie—Helene (Montana)—Seattle—San Francisco—Los Angeles—El Paso (Texas)—Memphis (Tennessee)—Columbus (Ohio)—Harrisburg (Pensylwanie), i z powrotem. Użyty samochód był typu „Roadster”. Tylko w wyjątkowych wypadkach kierowca zmuszony był użyć drugiego biegu.

Allgemeiner Deutscher Automobilklub zorganizował zawody solidności i ekonomiczności wozu które poraz pierwszy miały miejsce w 1928 r. w Neuberging, pod Adenau (Niemcy). W zawodach tych Nowy Ford, konkurując z samochodami o daleko wyższym poziomie ceny, otrzymał złoty medal. Proba ta jest bez wątpienia jedną z najtrudniejszych, jakie kiedykolwiek poddane zostały samochodowi. Poszczególne próby obejmowały: szybkość, niezawodność, ekonomiczność, łatwość startowania, hamowanie i zdolność „brania” wyniosłości. Zwycięstwo Nowego Forda w tych próbach świadczy o podziwnej godnej solidności i ekonomiczności wozu.

Zwycięzca w duńskim biegu Odense—Norymberga i zpowrotem

W biegu Odense—Norymberga i zpowrotem zwyciężył w roku 1928 Nowy Ford typu Standard Phaeton, dobiegłszy celu w ciągu 3 godzin, o 43 minuty wyprzedzając swego najbliższego konkurenta. Przedsięwzięcie szybkość wynosiła 65 kilometrów.

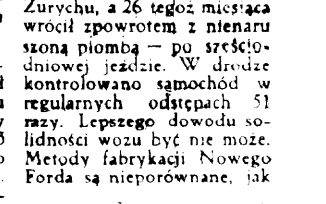
Nowy Ford na Ben Nevis, najwyższej górze Wielkiej Brytanii

Tylko raz jeden dosięgnął poprzednio automobil szczytu tej góry. Posługiwano się wówczas modelem Forda typu „T”, ale wjazd trwał kilka dni — teraz dokonano go w ciągu jednego dnia. Jest to jeszcze jeden dowód solidności i siły Nowego Forda, ponieważ należało się wspiąć pod górę po nieprze-

bytym niemal skalistych ścieżkach, pokrytych kamieniami i złomami skalnymi. W niektórych miejscach ścieżka nie przekraczała szerokości 1,5 m. a pochylność stanowiła 1:3

Wciągu sześciogodniowej nieprzerwanej jazdy Nowy Ford przebył sawajcarskie przesmyki Alp

Nowy pięciosobowy Ludor Sedan z zapieczętowanym helmem motorowym torował sobie wciągu sześciu dni drogę przez alpejskie przesmyki Szwajcarii, z których najwyższe leżą 2431 m. nad poziomem morza. 20 września 1928 r. wystartował samochód z Zurychu, a 26 tegoż miesiąca wrócił zpowrotem z nienaruszoną piombą — po sześciogodniowej jeździe. W drodze kontrolowano samochód w regularnych odstępach 51 razy. Lepszego dowodu solidności wozu być nie może. Metody fabrykacji Nowego Forda są nieporównane, jak

I sam automobil. Bez nich niepodobnieliśmy byłoby zbudować samochód tak wysokiej marki, jak Nowy Ford, i za cenę tak niską, nie obniżając przytem jego gatunku.

FORD

FORD MOTOR COMPANY